

ความผิดฐานทำให้เสียหายหรือทำลาย (Damage or Destruction)

5.1 การทำให้เสียหายหรือทำลายทางคอมพิวเตอร์

การทำให้เสียหายหรือทำลายทางคอมพิวเตอร์ในที่นี้หมายถึงการทำให้เสียหายหรือทำลายเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ ข่ายงานคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ โปรแกรมหรือข้อมูลใด ๆ ที่ได้บรรจุอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือข่ายงานคอมพิวเตอร์ และเช่นเดียวกับลักษณะของการแก้ไขเปลี่ยนแปลง บางลักษณะก็จะต้องอาศัยการเข้าถึงทางคอมพิวเตอร์ด้วย บางลักษณะก็เป็นการทำให้เสียหายหรือทำลายที่ไม่ต้องอาศัยการเข้าถึงอันเป็นการเสียหายหรือทำลายโดยตรง และด้วยเหตุผลเดียวกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นค่อนข้างสูง และสิ่งที่เสียหายเป็นผลผลิตทางเทคโนโลยีชนิดหนึ่ง กฎหมายอาญาเกี่ยวกับความผิดทางคอมพิวเตอร์ในสหรัฐอเมริกาจึงถือเป็นเหตุผลหนึ่ง ที่บัญญัติให้เป็นความผิดต่างหากแยกออกจากความผิดฐานทำให้เสียหายทรัพย์สินธรรมดา

การทำให้เสียหายหรือทำลายทางคอมพิวเตอร์ ที่กำลังเป็นที่กล่าวขวัญและเป็นที่หวงวิตกกังกันเป็นอย่างมาก เพราะได้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างกว้างขวางและเป็นจำนวนมากอย่างสุดที่จะประมาณได้ อีกทั้งยังไม่สามารถจะควบคุมหรือป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเปรียบเสมือนกับโรคระบาดร้ายที่คร่าชีวิตผู้คนไปเสียมากต่อมาก แต่แพทย์ก็ยังไม่สามารถหาวิธีการหรือตัวยาใด ๆ ที่จะนำมารักษาคนไข้ให้ได้ผลอย่างเด็ดขาด การทำให้เสียหายหรือทำลายดังกล่าวนี้ เรียกขานกันว่าไวรัส (Virus) ซึ่งก็คือ ชุดคำสั่งที่ถูกเขียนขึ้นมาเพื่อทำลายข้อมูล โดยสามารถติดจากแผ่นดิสก์หนึ่ง ไปยังอีกแผ่นดิสก์หนึ่งได้ เสมือนการติดเชื้อของมนุษย์ โดยที่ตัวโปรแกรมไวรัสจะไปแอบซ่อนอยู่ในแผ่นดิสก์ และจะค่อย ๆ ทำลายข้อมูลและรบกวนระบบการทำงานของดิสก์ไดรฟ์เหมือนเช่น คน

ที่ป่วยติดเชื่อซึ่งจะมีอาการผิดปกติจากเดิมและทำงานได้ไม่เหมือนเดิม¹

เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน ค.ศ. 1988 สหรัฐอเมริกาได้เผยแพร่ข่าวสารทางโทรทัศน์ออกไปทั่วโลกว่า สหรัฐอเมริกา ประสบกับปัญหาอย่างใหญ่หลวงเกี่ยวกับการทำงานของคอมพิวเตอร์ โดยได้ปรากฏเหตุการณ์แพร่ระบาดไปทั่วสหรัฐอเมริกาซึ่งเรียกกันว่า ไวรัสทางคอมพิวเตอร์ ลักษณะที่เกิดขึ้นเปรียบได้กับไวรัสที่เข้าสู่ร่างกายมนุษย์ โดยได้เข้าไปทำลายระบบการทำงานต่าง ๆ ทำให้ผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานของคอมพิวเตอร์แปรปรวนไปหมด แผนภูมิ ข้อมูล ฯลฯ ต่าง ๆ ล้วนเกิดอาการผิดปกติรูปร่างขึ้น สาเหตุเท่าที่ทราบเกิดจากการถูกบุกรุกเข้าไปในคอมพิวเตอร์หรือเรียกตามศัพท์ทางวิชาการว่า เข้าถึง (access) นั้นเอง โดยบุคคลที่ไม่มีอำนาจกระทำการ ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถจะใช้คอมพิวเตอร์ในกิจการของตนได้ บางแห่งถึงกับต้องปิดกิจการลง สหรัฐอเมริกา รู้สึกวิตกกังวลเป็นอย่างมาก และยังไม่สามารถหาหนทางแก้ไขได้ (แม้ในปัจจุบันจะมีการสร้างโปรแกรมบางชนิดขึ้น ให้ชื่อต่าง ๆ กันเพื่อแก้ไขการทำให้เสียหายหรือทำลายของไวรัสดังกล่าวนี้ เช่น ในประเทศไทย มีโปรแกรมชื่อ "ศิริราช" เป็นต้น แต่ก็เพียงแก้ไขไวรัสได้บางชนิดเท่านั้น และคาดว่าอาจทำให้เกิดผลเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อกิจการสำคัญ ๆ ของชาติ เช่น องค์การนาซ่า หน่วยข่าวกรองของสหรัฐฯ และหน่วยงานอื่น ๆ อีกมาก เนื่องจากระบบที่ต่อเชื่อม (link) กันอยู่ของระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้มีผลกระทบกระเทือนออกไปอย่างกว้างขวาง ต่อมาในวันที่ 6 พฤศจิกายน ค.ศ. 1988 สหรัฐฯ ก็ให้ข่าวต่อเนื่องมาว่า ผลของการสืบสวนผู้เป็นต้นเหตุของไวรัสที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ ปรากฏว่าเป็นบุตรชายของเจ้าหน้าที่ระดับสูงทางคอมพิวเตอร์ ที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานที่เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของรัฐ และได้จับกุมตัวบุตรชายของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกจับได้แล้วแต่การจับกุมรายนี้เป็นเพียงรายเดียว ซึ่งยังมีความเสียหายทำนองเดียวกันนี้อีกมากทั่วสหรัฐอเมริกา และเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม ค.ศ. 1988 หนังสือพิมพ์ได้แพร่ข่าวจากกรุงวอชิงตัน ว่า กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาตัดสินใจตัดการติดต่อกับคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมระหว่างหน่วยงานของฝ่ายศึกษาทั่วประเทศและเครือข่ายประสานงานเมื่อหลายวันก่อน หลังจากที่มีข้อมูลต่าง ๆ ได้รับความเสียหายจากผลของไวรัสคอมพิวเตอร์ที่มิได้เข้าไป ซึ่งขณะนั้นผู้ทำการ

¹ ชาญชัย และสุรเมธ สัจจอิสริยาวุฒิ, "โรคไวรัสในแผ่นดินสค์ (IBM)",

ใส่กำลังได้รับการพิจารณาดีจากศาลที่ ซีราควิส นิตยสาร time ฉบับวันที่ 26 กันยายน ค.ศ. 1988 ถึงกับนำเรื่องราวของไวรัสคอมพิวเตอร์ขึ้นปก และอธิบายว่า ในสหรัฐเวลานี้ได้เกิดการแพร่ระบาดของไวรัสคอมพิวเตอร์อย่างมาก จนถึงกับมีการกล่าวกันว่า ในหมู่ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในสหรัฐนั้น หัวข้อไวรัสคอมพิวเตอร์ได้กลายเป็นเรื่องฮิตถกเถียงกันในช่วงดึกกาแฟ นอกจากนี้ คณะลูกขุนของศาลที่เมืองฟอร์ต เวนิ ในสหรัฐ ก็ได้พิจารณาคดีประวัติศาสตร์มาแล้วเมื่อหลายเดือนก่อน ด้วยการพิพากษาให้นายโดนัลด์จีน เบอร์เลสัน โปรแกรมเมอร์วัย 40 ของบริษัทแห่งหนึ่งจ่ายค่าเสียหายจำนวน 12,000 ดอลลาร์ แก่นายจ้างฐานทำแผ่นไวรัสใส่เข้าไปรบกวนบันทึกค่าคอมมิสชั่นของฝ่ายชายได้รับความเสียหาย ซึ่งนายเบอร์เลสันปฏิเสธ จึงเพียงจ่ายเงินค่าปรับเท่านั้น ในสหรัฐ มีผู้กล่าวว่าการแพร่ระบาดของไวรัสคอมพิวเตอร์นี้ยังโชคดีที่จำกัดอยู่เพียงในมหาวิทยาลัยบริษัทห้างร้านบางแห่ง องค์การนาซา บริษัทไบอิง และสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นยังไม่เข้าไปเล่นงานการทำงานของธนาคารชาติ ที่เป็นศูนย์กลางควบคุมระบบการถ่ายโอนเงินต่าง ๆ หรือเครื่องของตลาดหุ้น ซึ่งหากเกิดขึ้นคงเกิดความเสียหายอย่างมากมายมหาศาลจนไม่อาจคิดออกมาเป็นตัวเงินได้ อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ได้เตือนแล้วว่า สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสคอมพิวเตอร์จะรุนแรงและร้ายขึ้นเป็นลำดับกว่าที่เป็นอยู่ อันเนื่องจากการใช้คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเรามากขึ้น และที่น่ารำคาญคือ ไวรัสคอมพิวเตอร์นี้ก็มีหลายตัว เสียด้วย อาทิ ปากีสถานี ไวรัส (Pakistani Virus) แมคอินทอชไวรัส (Meintosh Virus) สกอร์ส ไวรัส (Scores Virus) หรือพีช ไวรัส (Peace Virus) สำหรับวิธีป้องกันมิให้ตนเองตกเป็นเหยื่อของไวรัสคอมพิวเตอร์ คือ ต้องไม่ใช้แผ่นดิสค์ร่วมกับผู้อื่น ต้องไม่ถือปี่ซอพ์ทแวร์จากผู้อื่น และต้องไม่อนุญาตให้ผู้อื่นมาแตะต้องเครื่องคอมพิวเตอร์ของตน สุดท้ายคือปิดเครื่องทุกครั้งหลังจากใช้เครื่องเรียบร้อยแล้ว ล่าสุดมีข่าวว่า ความร้ายแรงของไวรัสคอมพิวเตอร์นี้ ทำให้มีผู้คิดค้นโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ หรือ ไม่ก็ถอดเอาตัวไอซีในเครื่องคอมพิวเตอร์ไปผ่านแสงอุลตราไวโอเลตเสมือนการฆ่าเชื้อมาใช้ เพื่อป้องกันมิให้คอมพิวเตอร์ติดเชื้ออันจะทำลายข้อมูลสำคัญที่ใส่เข้าไปได้แล้วด้วย²

²ภนเนตร, "ภักเษะต่างแดน : ไวรัสคอมพิวเตอร์", ไทยรัฐ (19 พฤศจิกายน

ไวรัส (Virus) เป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้นในวงการคอมพิวเตอร์ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายและความสูญเสียอย่างมากของข้อมูล ทรัพย์สิน และเวลาจึงจำเป็นที่จะต้องทำความรู้จักกับมัน และหาวิธีการป้องกันเสียแต่ในตอนนี้

เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมืออื่น ๆ ที่นำมาใช้ควบคู่กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น เครื่องฉายจอภาพ เครื่องพิมพ์ดีด รวมทั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์และข้อมูล อาจถูกทำให้เสียหายหรือทำลายทางกายภาพได้โดยการวางเพลิง การวางระเบิด และวิธีการทำนองเดียวกันอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การโยนวัตถุแรงและไขควงเข้าไปในอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่กำลังทำงานอยู่เพื่อทำลายในประเทศฝรั่งเศส อิตาลี และอีกหลาย ๆ ประเทศ มีการเผา และการทำลายศูนย์คอมพิวเตอร์ รวมทั้งข้อมูลและโปรแกรมต่าง ๆ ด้วย วิธีการทำลายอื่น ๆ ที่ได้เคยกล่าวถึงมาแล้วในบทก่อน ๆ ก็เช่น วิธีการที่เรียกกันว่า ระเบิดลอจิก (Logic Bomb) ประตูกล (Trap Doors) อุบายม้าไม้ (Trojan Horse) เป็นต้น

การกระทำในรูปของการทำลายที่ได้กระทำต่อเครื่องคอมพิวเตอร์หรือสิ่งที่ได้บรรจุอยู่ในนี้ นับเป็นปัญหาที่ค่อนข้างที่ภทศาสตร์หัดชนิดหนึ่ง ตัวอย่างเหล่านี้รวมถึงกรณีที่ได้เคยเกิดขึ้นมาแล้วอันได้แก่

1. การที่ลูกจ้างที่ถูกไล่ออกจากงานไปแล้วคนหนึ่ง ได้ใช้แม่เหล็กไฟฟ้าที่มีกำลังสูงมากอันหนึ่ง ทำการลบข้อมูลออกจากเทปคอมพิวเตอร์
2. การทำลายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย โดยกลุ่มผู้ต่อต้านสงครามเวียดนาม
3. การโจมตีศูนย์คอมพิวเตอร์ในยุโรป โดยพวกที่มีหัวรุนแรงทางการเมือง เช่น กองพลน้อยแดงในอิตาลี และกลุ่มคลอโต ในฝรั่งเศส⁴

³Sanford H. Kadisk, "COMPUTER CRIME", in ENCYCLOPEDIA OF CRIME AND JUSTICE (New York : The Free Press, A Division of Mcmillan Inc., 1983), p. 219.

⁴Michael Dennis Scott, COMPUTER LAW (New York : Wiley Law Publications, c. 1984-1985), p. 8.11.

การทำให้เสียหายหรือทำลายคอมพิวเตอร์ ตามประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา บรรพที่ 18 มาตรา 81 ซึ่งเป็นเรื่องของการวางเพลิงภายในอาณาเขตและเขตน้ำหน้า ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลนั้น แม้ว่าความผิดฐานวางเพลิงจะอาจนำมาใช้ได้เป็นครั้งคราวกับการทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อันเป็นกลยุทธ์ทางกฎหมายอย่างหนึ่งเท่านั้น โฉงก็จะต้องใช้ความระมัดระวังในเรื่องของขอบเขตของกฎหมายดังกล่าว ปัญหาที่สำคัญก็คือว่า ฮาร์ดแวร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะรวมอยู่ในความหมายของถ้อยคำที่ว่า "เครื่องจักรกลหรือวัสดุที่สร้างขึ้น" (machinery or building material or supplies) หรือไม่ ในคดีที่เคยเกิดขึ้นจากอาชญากรรมที่เรียกว่า the wounded knee ซึ่งให้เห็นว่า คำนิยามของถ้อยคำดังกล่าวอาจจะแปลใหม่ ความหมายอย่างแคบได้ ในคดีสหรัฐอเมริกา กับแบงก์ส์ (United States V. Banks) จำเลยซึ่งถูกกล่าวหาและถูกตัดสินลงโทษฐานฝ่าฝืน มาตรา 81 โดยการวางเพลิงเพลารถยนต์ที่เป็นของรัฐบาลกลาง ได้นอกรีต ศาลอุทธรณ์โดยผู้พิพากษานิคโคลส์ ได้วินิจฉัยว่ารถยนต์ไม่ใช่ "เครื่องจักรกล" ภายใต้ความหมายของมาตรา 81 และได้อ้างถึงหลักของความเป็นชนิดเดียวกัน (ejusdem generis) และหมายเหตุไว้ว่า การตีความคำว่า "เครื่องจักรกล" ให้มีความหมายอย่างกว้างมากจะเป็นอันตรายต่อกฎหมาย เพราะทำให้เคลือบคลุมเกินไป ซาด "สิ่งที่ต้องการในการนิยามความหมายของถ้อยคำ... ซึ่งบุคคลที่มีระดับสติปัญญาธรรมดาจะต้องได้รับความยุติธรรมที่จะได้รับรู้ว่าการกระทำตามความมุ่งหมายของเขาได้ถูกห้ามไว้..." ดังนั้น โฉงที่ที่มองคดีน่าจะได้รับการแนะนำในการวางรูปแบบของคำฟ้อง ที่กล่าวหาเกี่ยวกับการวางเพลิงเผา ฮาร์ดแวร์หรือซอฟต์แวร์ให้เป็นทางเลือกของความผิดฐานพยายามวางเพลิง แก้วตฤที่สร้างขึ้นอย่างหนึ่ง⁵

ประมวลกฎหมายอาญาสหรัฐอเมริกา บรรพที่ 18 มาตรา 1361 เป็นเรื่องของการทำให้เสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐบาล คดีหลายคดีที่แปลความหมายของมาตรา 1361 แสดงถึง

⁵National Criminal Justice Information and Statistics Service, Law Enforcement Assistance Administration, U.S. Department of Justice, COMPUTER CRIME : Criminal Justice Resource Manual (Washington D.C. : U.S. Government Printing Office, 1979), p. 158-159.

ความหมายที่กว้างขวางของกฎหมายมาตรานี้ ซึ่งศาลเป็นจำนวนมาก ได้ยอมรับคำฟ้องที่กล่าวหาถึงความเสียหายในกรณีต่าง ๆ ของการทำให้เสียหาย เดิมมาตรา 1361 เป็นกฎหมายที่ตายแล้วตราจนกระทั่งเมื่อมีการเข้าไปรบกวนแก่การเกณฑ์ทหารของสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1960 กฎหมายมาตรานี้ก็ได้ถูกปลุกขึ้นมาในทำนองเป็น "บทมาตรารวม" เพื่อที่จะรวมความผิดต่าง ๆ ที่มีนั้นจะไม่อาจฟ้องร้องได้เข้าไว้ ตัวอย่างเช่น ในคดีสหรัฐอเมริกา กับ อีเบอร์ฮาร์ท (United State V. Eberhardt) ศาลอุทธรณ์ภาค 4 ได้พิจารณาคดีการราดน้ำโลหิตของ บัลติมอร์ ที่มีข้อเสียหาย ในคดีดังกล่าวบาทหลวงฟิลิป เบอริแกน และบุคคลอีก 2 คน ได้ถูกตัดสิทธิโทษฐานกระทำการฝ่าฝืน มาตรา 1361 โดยบุคคลดังกล่าวได้ราดน้ำโลหิตลงบนบันทึกเอกสารการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการทหาร ในกรณีพิพาทขึ้นตามคำตัดสินของศาลล่าง ศาลอุทธรณ์ได้ใช้ราคาของการทำบันทึกเอกสารขึ้นใหม่ให้เป็นประโยชน์ในการกำหนดให้เป็นขนาดของความเสียหาย ผู้อุทธรณ์ไม่ได้โต้แย้งว่าการราดน้ำโลหิตนั้นไม่ใช่เป็น "การทำให้เสียหาย" ภายใต้ความหมายของกฎหมายดังกล่าว ผลของคดีปรากฏว่าความกว้างของความหมายในประเด็นแห่งคดีไม่เป็นที่ชัดเจน โดยอย่างแคบที่สุดจะมีความหมายว่า การแอบลบบันทึกทางกายภาพเป็นการชั่วคราวใด ๆ ซึ่งภายหลังก็ได้ทำขึ้นมาใหม่ เป็น "การทำให้เสียหาย" ในขณะที่ทรัพย์สินในคดีเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการทหารส่วนมากเป็นบันทึกเอกสารของรัฐบาลที่อย่างน้อยที่สุดก็เป็นเรื่องล่อแหลมต่อความมั่นคงของประเทศ ในคดีอื่น ๆ ที่ได้มีการแปลความหมายของมาตรา 1361 ก็แสดงว่า ทั้งความเสียหายและวัตถุประสงค์ของ (Res) ที่เสียหาย ไม่จำเป็นต้องเป็นจำนวนมากที่เป็นส่วนใหญ่ของทรัพย์สินนั้น ดังเช่นคดีทิลแมน กับสหรัฐอเมริกา (Tillman V. United States) ซึ่งเป็นเรื่องของประตูกระจกที่สถานีจ่ายกระแสไฟฟ้าแตกเพราะสาเหตุจากเครื่องด้านทานการชักนำกระแสไฟฟ้า คดีเอ็ดเวิร์ด กับสหรัฐอเมริกา (Edward V. United States) ซึ่งเป็นเรื่องของเครื่องท้อและเครื่องห้องน้ำเสียหายในบ้านที่ว่างอยู่ คดีบรูเนตต์ กับสหรัฐอเมริกา (Brunette V. United States) ซึ่งเป็นเรื่องของกันชนรถยนต์บุบเป็นรอย เมื่อนำคดีดังกล่าวมาทั้งหมดนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยตามมาตรา 1361 มาพิจารณารวมกับการตีความอย่างกว้างที่สุด ในคดีอีเบอร์ฮาร์ท แล้ว ก็อาจทำให้โจทก์สามารถที่จะประสบความสำเร็จในการโต้แย้งว่า การรบกวนการใช้งานของคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ของรัฐบาล เป็น "การทำให้เสียหาย" และขนาดของความเสียหาย เป็นทั้งราคาของการทำขึ้นใหม่หรือราคาของการปรับปรุง ให้ดีขึ้นในกรณีที่ ไม่ใช่

เป็นการทำขึ้นใหม่⁶

ประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา มาตรา 1363 ในบรรพที่ 18 ซึ่งเป็นเรื่องของการทำให้เสียหายโดยเจตนาร้ายแรงภายในอาณาเขตและเขตน้ำน่านพิเศษ ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาล มาตรานั้นแตกต่างจากมาตรา 81 เพียงในส่วนที่เป็นกฎหมายที่ใช้แทน การทำให้เสียหายโดยเจตนาร้ายโดยการวางเพลิง⁷

ประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา มาตรา 2071 ในบรรพที่ 18 ซึ่งเป็นเรื่องของการปิดบังซ่อนเร้น เคลื่อนย้าย ฉีก หรือตัดทอนให้เสียหายแก่เอกสารมหาชน เป็นกฎหมายอีกมาตราหนึ่ง ซึ่งได้ถูกขุดขึ้นมาใช้ใหม่ ในระหว่างยุคของการต่อต้านสงครามเวียดนาม มาตรา 2071 ควรจะใช้ได้ผลต่อการขังขอกเอกสารคอมพิวเตอร์ของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อข้อหาตามกฎหมายหลักทรัพย์สินโดยทั่วไปไม่สามารถจะนำมาใช้บังคับได้ ตัวอย่างเช่น การแอบคัดลอกโดยผ่านสถานีรับส่งทางไกล โดยปราศจากการพาเคลื่อนที่ไปในเวลาต่อมา คดีส่วนใหญ่เกี่ยวกับมาตรา 2071 เกี่ยวข้องกับการบันทึกและเอกสารการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการทหาร เช่น คดีสหรัฐอเมริกา กับ เชส (United States V. Chase) คดีเชส กับสหรัฐอเมริกา (Chase V. United State) คดีสหรัฐอเมริกา กับ ดอนเนอร์ (United State V. Donner) คดีสหรัฐอเมริกา กับ อีเบอร์ฮาร์ดท์ (United State V. Eberhardt) และดังนั้น สิ่งนี้น่าจะเป็นการขยายกฎหมาย (ที่กำหนดขึ้นโดยคำตัดสินคดีก่อน ๆ เป็นบรรทัดฐาน) ที่เรียกกันว่า Case law ให้รวมบันทึกทางคอมพิวเตอร์ว่าเป็น "document or other thing" ดังที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย การขยายความดังกล่าวเป็นสิ่งที่ชอบด้วยเหตุผล จุดมุ่งหมายของมาตรา 2071 คือ เพื่อที่จะป้องกันหรือขัดขวางการกระทำใด ๆ ซึ่งทำให้รัฐบาลไม่ได้รับประโยชน์จากบันทึกเอกสารต่าง ๆ อันเป็นการปิดบังซ่อนเร้น ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายไปเสียดังคำวินิจฉัยในคดีสหรัฐอเมริกา กับ รอสเนอร์ (United States V. Rosner) วัตถุประสงค์ของ (res) ที่ได้รับความคุ้มครองจากมาตรา 2071 ไม่เพียงแต่เป็นบันทึกเอกสารที่เป็นเอกสารหรือเป็นข้อเขียนเท่านั้น แต่รวมถึงเอกสารมหาชนทุกประเภทด้วย ในคดีสหรัฐอเมริกา กับ เดอโกรท (United State V. DeGroat)

⁶Ibid., p. 159.

⁷Ibid.

ซึ่งเป็น เรื่องของการเข้าถึงการปลักัดนของกฎหมายต่อบันฑิก เอกสารอัน ไม้ ไม้ เป็น เพียงกระดาษ
 ธรรมดาเท่านั้น และภายใต้ความชอบด้วยเหตุผลดังที่ได้นัดจัญ ไว้ ในคดีสหรัฐอเมริกา กับรอสนเนอร์
 การลบล้างบันฑิก เอกสารทางคอมพิวเตอร์ เป็นที่แน่ชัดว่าทำให้รัฐบาล ไม้ ได้รับประโยชน์จากเอกสาร
 นั้นมาก เช่นเดียวกับการราดน้ำโลหิต ดังเช่น ในคดีสหรัฐอเมริกา กับอ็อบอร์ฮาร์ทการเผาทรัพย์ใน
 คดี สหรัฐอเมริกา กับ เชส หรือการฉีกหรือตัดทอนข้อความในคดีสหรัฐอเมริกา กับ ดอนเนอร์⁸

การทำลายทรัพย์สินที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ มีบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมาย
 สหรัฐอเมริกา บรรพที่ 18 มาตรา 2153 อันเป็น เรื่องของการทำให้เสียหายโดยจงใจแก่วัตถุที่
 ใช้ ในการทำสงครามหรือเพื่อปกป้องประเทศในระหว่างสงครามหรือในภาวะฉุกเฉินของประเทศ
 ซึ่งความหมายที่กว้างที่สุดของสิ่งที่ประกอบกันขึ้นเป็นวัตถุสิ่งของที่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรานี้
 สามารถที่จะพบเห็นได้จากคำนิยามในมาตรา 2151 อาวุธที่ใช้ในการทำสงครามรวมถึง "วัตถุ ส่วน
 ของวัตถุ หรือส่วนผสมของวัตถุทั้งหลายที่เจตนาจะใช้ มีไว้เพื่อใช้ หรือ เหมาะสมสำหรับ...
 การทำสงคราม หรือกิจกรรมในการป้องกันประเทศอื่น ๆ " แม้จะเป็นที่น่าทึ่งใจว่า สิ่งที่อยู่ใน
 อุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์อาจจะไม่ตกอยู่ภายใต้ความหมายของคำนิยามดังกล่าว แต่ก็ดูเหมือนจะ
 เป็นที่แน่ชัดว่า ทราบไคท์ "ความรู้ในใจที่รู้ว่ามีผิดของผู้กระทำ" (scienter) ได้รับการพิสูจน์ว่า
 มีอยู่ในการกระทำการนี้แล้ว ฮาร์ดแวร์กับซอฟต์แวร์ภายใต้วงจรของ "การป้องกันประเทศ" ย่อม
 เป็นสิ่งที่ได้รับการคุ้มครองด้วย แม้ว่ากฎหมายดังกล่าวนี้จะใช้บังคับแต่เฉพาะ ในระหว่างสงคราม
 หรือเกิดภาวะฉุกเฉินของประเทศ ประกาศภาวะฉุกเฉิน ซึ่งประธานาธิบดีทรูแมน แห่ง
 สหรัฐอเมริกา ได้ประกาศในปี ค.ศ. 1950 นี้จนถึงปัจจุบันนี้ ก็ยังมีผลใช้บังคับอยู่⁹

กฎหมายอีกมาตราหนึ่ง ใน เรื่องของการทำลายทรัพย์สินที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของ
 ชาติ คือมาตรา 2155 แห่งประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา บรรพที่ 18 ซึ่งเป็น เรื่องของการทำ
 ให้เสียหายโดยจงใจแก่วัตถุที่ใช้ในการป้องกันประเทศนั้น สำระสำคัญที่แตกต่างจากมาตรา 2163
 เพียงประการเดียว ก็คือ ความสามารถในการบังคับใช้ โดยมาตรา 2155 เป็นมาตราที่ไม่คำนึง
 ถึงสงครามหรือภาวะฉุกเฉินของประเทศ¹⁰

⁸ Ibid., p. 159-160.

⁹ Ibid., p. 160.

¹⁰ Ibid.

สำหรับโอกาสที่อาจจะเป็นไปได้ต่อไปในอนาคตนั้น แม้ว่ามาตรา 1361 จะสามารถแปลความหมายให้ครอบคลุมไปถึงการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์บางประการ แต่ในปัจจุบันก็ยังไม่มิตบัญญัติของกฎหมายใดที่สามารถจะนำมาบังคับใช้ได้กับกรณีของการเข้าไปรบกวนการใช้ประโยชน์หรือการเข้าไปยุ่งเกี่ยวโดยทั่วไป¹¹

5.2 การทำให้เสียหายทางคอมพิวเตอร์

การกระทำที่เป็นความผิดฐานทำให้เสียหาย ที่กระทำต่อทรัพย์สินทางคอมพิวเตอร์ นอกจากในกรณีทั่ว ๆ ไปแล้ว รูปแบบที่เป็นพิเศษเฉพาะของการทำให้เสียหายทางคอมพิวเตอร์ที่น่าสนใจ และจะได้นำมากล่าวถึงต่อไปนี้ คือการแอบลอบหรือแอบบันทึกโปรแกรม อันเป็นการทำให้เสียหายที่ผิดแผกจากการทำให้เสียหายธรรมดาอื่น ๆ ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็นการทำให้เสียหายทางกายภาพ ประการหนึ่ง และการรบกวนการใช้ประโยชน์อีกประการหนึ่ง

5.2.1 การลบล้างหรือการแก้ไขโปรแกรม

การลบล้างหรือการแก้ไขโปรแกรม เป็นรูปแบบของการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถที่จะอธิบายลักษณะว่าเป็นการกระทำความผิดทางอาญาหรือการทำให้เสียหาย ศาลส่วนใหญ่จะมีกฎหมายเกี่ยวกับความผิดฐานทำให้เสียหาย แบบใดแบบหนึ่งไว้บังคับใช้ซึ่งเป็นกฎหมายที่ห้ามการทำให้เสียหายทางกายภาพ แก่ทรัพย์สินส่วนบุคคลของผู้อื่น ศาลบางแห่งมีกฎหมายเกี่ยวกับ "การรบกวนการใช้ประโยชน์" ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติให้การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลนั้น เป็นการกระทำความผิดทางอาญ่อีกด้วย¹²

5.2.1.1 การทำให้เสียหายทางกายภาพ

ตารางเท่าที่ใจที่ประทับใจกับความสำเร็จในการแสดงถึงลักษณะ

¹¹Ibid.

¹²Ibid., p. 137.

ของความเสียหายในการพิสูจน์คดี โจทก์ก็ไม่ควรที่จะประสบกับปัญหายุ่งยากใด ๆ แม้ว่าลักษณะที่ปรากฏภายนอกของแผ่นจานแม่เหล็ก disk หรือเทป tape ไม่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงเลย กฎหมายความผิดฐานทำให้เสียหายของมลรัฐ คาลิฟอร์เนียกำหนดว่า การทำให้เสียหายหรือการทำลายโดยมีเจตนาร้ายแก่ทรัพย์สินส่วนบุคคลของผู้อื่น เป็นความผิดอาญาในชั้นมิชยโทษ¹³

ศาลในมลรัฐอีก 5 แห่ง ได้แก่ แมสซาชูเซตส์ เดอลาแวร์ วอชิงตัน ดี.ซี. ฟลอริดา และเวอร์จิเนีย มีกฎหมายเกี่ยวกับความผิดอาญาฐานทำให้เสียหายที่เหมือนกับของมลรัฐคาลิฟอร์เนียนั่นเอง อัตราโทษของความผิดโดยทั่วไปจะแปรเปลี่ยนไปตามขนาดของความเสียหาย (ยกเว้นในมลรัฐเวอร์จิเนีย) และขนาดของความเสียหายที่สูงมากอาจทำให้กลายเป็นข้อหาในความผิดอาญาที่ร้ายแรง felony ในมลรัฐ เดอลาแวร์ และมลรัฐฟลอริดา และเป็นอัตราโทษในระดับร้ายแรง felony-level ในมลรัฐแมสซาชูเซตส์ และวอชิงตัน ดี.ซี.¹⁴

กฎหมายอาญาของมลรัฐนิวยอร์กในเรื่องความผิดฐานทำให้เสียหาย ไม่เหมือนกับกฎหมายในเขตศาลที่กล่าวถึงข้างต้น (ซึ่งใช้กับทรัพย์สินที่มีรูปร่างหรือทรัพย์สินส่วนบุคคล) กฎหมายอาญามลรัฐนิวยอร์ก มาตรา 145.00 ใช้คำทั่วไปว่า "ทรัพย์สิน" แต่คำว่า "ทรัพย์สิน" นี้ถ้าเป็นเรื่องราวของความผิดฐานลักทรัพย์แล้ว มาตรา 155.00 (1) ให้นิยามความหมายไว้ว่าเป็น "เงิน ทรัพย์สินส่วนบุคคล... สิ่งที่เรียกขานได้ พยานหลักฐานแห่งหนึ่งหรือสัญญาหรือวัตถุ หรือสิ่งของ หรือสิ่งที่มีค่าใด ๆ" ในขณะที่ "ทรัพย์สิน" ตามความมุ่งหมายของกฎหมายในเรื่องความผิดอาญาฐานทำให้เสียหายและฐานเข้าไปยุ่งเกี่ยว หมายถึงทรัพย์สินที่มีรูปร่างตามมาตรา 145.00 ดังที่ได้วินิจฉัยไว้ในคดีบริษัท โพลีโครมกับบริษัทลิโทเทค (Polychrome Corp. v. Lithotech Corp) ดังนั้นแม้ว่ากฎหมายดังกล่าวจะแตกต่างไปจากกฎหมายของมลรัฐคาลิฟอร์เนียบ้างเล็กน้อยปัญหาในเรื่องของการแสดงถึงลักษณะของความเสียหายก็คงเป็นเช่นเดียวกัน¹⁵

¹³ Ibid., p. 137-138.

¹⁴ Ibid., p. 138.

¹⁵ Ibid.

กฎหมายอาญาในเรื่องความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ใช้การพรรณนาที่แตกต่างออกไป แก่สิ่งที่กฎหมายต้องการคุ้มครองในขณะที่กฎหมายเดิมอ้างอิง "ทรัพย์สินส่วนบุคคล" กฎหมายฉบับต่อมาก็ได้อ้างถึง "ทรัพย์สิน" เฉย ๆ ในคดีรัฐกับชูลซ์ (State v. Shultz) ศาลล่างได้เห็นว่า "เพื่อที่ว่าความผิดในการกระทำฐานทำให้เสียทรัพย์จะ ได้เกิดมีขึ้น เป็นการจำเป็นที่จะต้องมีความเสียหายเกิดขึ้นกับทรัพย์สินด้วยแต่... ไม่เป็นการจำเป็นเลย ว่า ทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องถูกทำลายไปทั้งหมด" การบังคับใช้ของกฎหมายในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ เป็นเรื่องที่มีพิเศษกว่าของเขตศาลอื่น ๆ ทั้งหมดเท่าที่ได้มีการสำรวจมา เมื่อมีการทำให้เสียทรัพย์ใด ๆ เกิดขึ้น โฉงที่จะฟ้องคดีเป็นความผิดในชั้นมิชฌโทษ misdemeanor แต่ถ้าโจทก์ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า มูลค่าของทรัพย์สินที่เสียหายมีมากเกินกว่า 200 เหรียญสหรัฐจำเลยก็ไม่อาจถูกลงโทษในความผิดชั้นมิชฌโทษ แต่อาจถูกตัดสินว่าเป็นเพียงบุคคลอันตราย (a disorderly person) และอาจถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน และหรือปรับไม่เกิน 500 เหรียญสหรัฐ ดังเช่น ในคดี รัฐกับ ทอนนิเซน (State v. Tonnisen)¹⁶

กฎหมายอาญาในเรื่องความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย โดยทั่วไปไม่สามารถนำมาใช้บังคับได้ เนื่องจากมาตรา 3304 (a) (1) และ (2) ในบรรพที่ 18 ถูกจำกัดอยู่กับการทำลายโดยวิธีการที่เป็นอันตราย หรืออาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินอย่างไรก็ตาม ในอนุมาตรา (a) (3) กำหนดว่า การโจรกรรมทรัพย์สินของนิติบุคคลโดยการจู่โจมและข่มขู่ เป็นการทำให้เสียทรัพย์ในทางอาญาซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นส่วนเล็ก ๆ ของความผิดฐานลักทรัพย์ชนิดหนึ่ง กรณีเช่นที่กล่าวนี้ กฎหมายดังกล่าวจะนำมาใช้บังคับได้ ก็ต่อเมื่อมีความสูญเสียใด ๆ เกิดขึ้น และผู้กระทำได้ใช้วิธีการหลอกลวง เพื่อที่จะทำให้การทำให้เสียทรัพย์นั้นสำเร็จลง ความผิดอาญาฐานทำให้เสียทรัพย์จะเป็นความผิดหลุโทษความผิดมิชฌโทษ หรือความผิดอาญาที่ร้ายแรงนั้น ขึ้นอยู่กับขนาดของความสูญเสียที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ตามมาตรา 3304 (6) แห่งบรรพที่ 18 ของกฎหมายดังกล่าว¹⁷

¹⁶Ibid.

¹⁷Ibid., p. 138-139.

กฎหมายอาญาของมลรัฐเท็กซัสสองฉบับอาจนำมาใช้พิจารณา

เกี่ยวกับกรณีของการทำให้เสียหายแก่โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ ประมวลกฎหมายอาญาในความผิดฐานทำให้เสียหายของมลรัฐเท็กซัส มาตรา 28.03 (1947) อนุมาตรา (a) (1) กำหนดว่าการทำให้เสียหายหรือการทำลายแก่ทรัพย์สินที่มีรูปร่างของผู้อื่นเป็นความผิด ซึ่งนั้นไม่ใช่เป็นสิ่งที่ผิดปกติธรรมดาแต่อย่างใดอย่างไก็ตาม กฎหมายมลรัฐเท็กซัสห้ามการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือการทำลายใด ๆ แก่ข้อเขียนด้วยเจตนาของการหลอกลวง ในขณะที่กฎหมายดังกล่าวคล้ายคลึงกับกฎหมายในความผิดฐานปลอมเอกสารในเรื่องขอบเขตของกฎหมาย กฎหมายนี้ยังได้ขยายไปถึงการแก้ไขเปลี่ยนแปลงใด ๆ ไม่ว่า ข้อเขียนดังกล่าวจะมีความหมายว่าอย่างไร ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 32.47 (1974) ดังนั้น ตราบใดที่ยังมีความเสียหายเกิดขึ้นแก่โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ได้บันทึกลงไว้ บทบัญญัตินี้ ก็ยังคงนำมาบังคับใช้ได้¹⁸

กฎหมายอาญาของมลรัฐอิลลินอยส์ในความผิดฐานทำให้เสียหายบทที่ 38 มาตรา 21-1 ห้ามเป็นพิเศษแก่การทำให้เสียหายต่อสิ่งที่เป็นตัวแทนของความลับทางการค้า กฎหมายดังกล่าวกำหนดว่า การทำให้เสียหายโดยรู้อยู่แล้วแก่ทรัพย์สินของผู้อื่นเป็นความผิดทรัพย์สินได้ถูกนิยามไว้ว่าเป็น "สิ่งที่มีค่าใด ๆ" รวมทั้งสิ่งที่เป็นตัวแทนของข่าวสารที่เป็นความลับทางวิทยาศาสตร์และคำนิยามนี้ ใช้บังคับแก่ความผิดต่อทรัพย์สินทุกกรณี ความผิดดังกล่าวมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 500 เหรียญสหรัฐ ถ้ามูลค่าของความเสียหายของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ดังกล่าวเกินกว่า 150 เหรียญสหรัฐ¹⁹

5.2.1.2 การรบกวนการใช้ประโยชน์

นอกจากกฎหมายอาญาของมลรัฐเพนซิลวาเนีย บรรพที่ 18 มาตรา 3304 (a) (3) ซึ่งอาจนำมาบังคับใช้ในสถานะการณ์ของการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับผิดกฎหมายแต่ไม่ได้ระบุไว้เป็นพิเศษในเรื่องของการรบกวนการใช้ประโยชน์ ว่าเป็นความผิดในทางอาญากฎหมายในเขตศาลอีกสี่แห่งก็ได้ กำหนดให้การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับผิดกฎหมายเป็นความผิดอาญาที่

¹⁸ Ibid., p. 139.

¹⁹ Ibid.

อาจลงโทษได้²⁰

ภายใต้บทบัญญัติทั่วไปของการบุกรุกทางอาญา ประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐคาลิฟอร์เนีย มาตรา 602 (j) กำหนดว่า การเข้าไปในที่ดินด้วยเจตนาของการรบกวนการประกอบธุรกิจที่ถูกรบกวนใด ๆ ซึ่งเป็นความผิดชั้นมัธยมโทษ มลรัฐนิวเจอร์ซีย์มีกฎหมายที่ห้ามการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับที่กว้างมาก กฎหมายอาญาของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ มาตรา 145.20 ซึ่งบัญญัติให้การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับที่ เป็นความผิดอาญา เป็นความผิดในชั้นร้ายแรง felony ชั้น D ระดับที่หนึ่ง สามารถนำมาใช้บังคับกับการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการทำงานของคอมพิวเตอร์ที่เป็นของสาธารณะใด ๆ ได้ นับเป็นกฎหมายที่บรรจุไว้ด้วยบทบัญญัติที่กว้างขวางมาตรา 145.15 (1) ซึ่งเป็นการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับทางอาญาที่เป็นความผิดมัธยมโทษชั้น B ระดับที่สอง ซึ่งใช้บังคับแก่การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอย่างหนึ่งอย่างใดแก่ทรัพย์สินใด ๆ ที่ทำให้เกิดความไม่สะดวกอย่างเป็นเรื่องเป็นราวและยังถือเป็นความผิดมัธยมโทษชั้น B ด้วย ในกรณีที่ก่อให้เกิดภาระของความเสียหายที่หนักเกินสารแก่ทรัพย์สิน ไม่ว่าความเสียหายดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ความเสียหายที่หนักเกินสารได้ มีการนิยามไว้ว่าเป็นความเสียหายที่เกินกว่า 250 เหรียญสหรัฐ²¹

มลรัฐที่กึ่งยังมีกฎหมายที่เทียบเคียงได้กับกฎหมายความผิดฐานเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 628.03 (a) (2) (1974) บัญญัติให้การฝ่าฝืนเป็นความผิดมัธยมโทษ ชั้น C ถ้าการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับนั้นเป็นเหตุให้เกิดความไม่สะดวก ที่หนักเกินสารของจำนวนเงินที่ไม่อาจสืบรู้ได้ และเป็นความผิดมัธยมโทษหรือความผิดร้ายแรง ถ้าจำนวนของความสูญเสียสามารถคิดคำนวณออกมาเป็นจำนวนเงินได้ กฎหมายมลรัฐเวอร์จิเนีย ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18.1-18.3 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมปี 1974) มีถ้อยคำคล้ายคลึงกับกฎหมายอาญาในความผิดฐานบุกรุกของมลรัฐคาลิฟอร์เนียที่ได้กล่าวถึงข้างต้น แต่ไม่เหมือนกฎหมายมลรัฐคาลิฟอร์เนียตรงที่ว่าได้ขยายขอบเขตเป็นมิแต่แก่การรบกวนใด ๆ "ต่อสิทธิของเจ้าของ ผู้ใช้หรือผู้ครอบครองสิ่งของดังกล่าว..." แต่ความผิดดังกล่าว ถือเป็นความผิดมัธยมโทษดังเช่น ของมลรัฐคาลิฟอร์เนีย²²

²⁰ Ibid.

²¹ Ibid.

²² Ibid., p. 139-140.

5.3 วิเคราะห์กฎหมายไทย

ตามประมวลกฎหมายอาญาของไทย การทำให้เสียหายหรือทำลายแก่ทรัพย์สินของผู้อื่น โดยเจตนา เป็นความผิดที่มีบทบัญญัติทั่วไปอยู่ในมาตรา 358 และมีบทบัญญัติที่ให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นแก่การกระทำที่มีต่อทรัพย์สินพิเศษเฉพาะอย่าง ในมาตรา 359, 360 และ 360 ทวิ และนอกจากนี้ยังมีมาตราอื่นที่บัญญัติให้การทำให้เสียหายแก่ทรัพย์สินเป็นความผิดอยู่อีกหลายมาตรา อันถือได้ว่าเป็นบทบัญญัติเฉพาะเรื่อง เช่น มาตรา 142, 158, 159, 163, 184 ถึง 188, 190, 217, 218, 222, 223, 236, 237, 242, 264, 335 (3), 347, 363 เป็นต้น และยังมีบทบัญญัติในส่วนของความผิดลหุโทษอีกจำนวนหนึ่ง

การทำให้เสียหายหรือทำลายทางคอมพิวเตอร์ หากสิ่งที่เป็นวัตถุของการกระทำดังกล่าวเป็นทรัพย์สินดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา เฉพาะเรื่องนั้น ๆ ก็ย่อมจะเป็นความผิดตามมาตรา นั้น เช่น เอกสารจากคอมพิวเตอร์ที่เป็นนิยามกรรมของผู้อื่น ถ้าถูกทำให้เสียหายหรือทำลาย ก็ย่อมจะเป็นความผิดตามมาตรา 188 แต่ถ้าสิ่งที่เป็นวัตถุของการกระทำนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา เฉพาะเรื่องต่าง ๆ การทำให้เสียหายหรือทำลายต่อสิ่งดังกล่าว ย่อมจะต้องนำมาพิจารณาตามบทบัญญัติทั่วไปในมาตรา 358 ว่าจะเป็นการผิดหรือไม่เพียงไร

การทำให้เสียหายหรือทำลายเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ ซ้ายงานคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ โปรแกรม หรือข้อมูลใด ๆ ที่บรรจุอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือซ้ายงานคอมพิวเตอร์นั้น การทำให้เสียหายหรือทำลายเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือซ้ายงานคอมพิวเตอร์ ย่อมจะเป็นความผิดตามมาตรา 358 แห่งประมวลกฎหมายอาญาของไทยอยู่แล้ว แต่การทำให้เสียหายหรือทำลายคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ โปรแกรม หรือข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะบรรจุอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือซ้ายงานคอมพิวเตอร์หรือไม่ จะถือเป็นความผิดอาญาตามมาตรา 358 ได้หรือไม่อย่างไร นั้น ขึ้นเนื่อง จากทรัพย์สินตามมาตรา 358 จะเป็นสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ก็ได้ เช่น ที่ดิน ต้นไม้ ัญชาติ สัตว์มีชีวิต เอกสารต่าง ๆ รวมทั้งการแก๊สปล่อยออกกระแสไฟฟ้าของผู้อื่น ใญ่สูญสิ้นไป ก็เป็นความผิดตามมาตรา นั้น เช่นเดียวกับปล่อยแก๊ส หรือ ใญ่ที่เก็บเอาไว้ใช้ประโยชน์ แต่ไม่หมายรวมถึง ความร้อน ความเย็น ความมืด ความสว่าง ความอ่อน ความแข็ง ซึ่งเป็นแต่คุณสมบัติของทรัพย์สิน ไม่ใช่ตัวทรัพย์สิน ไม่มีใครเป็นเจ้าของ จะเป็นได้ก็เมื่อทำให้ทรัพย์สินไร้ประโยชน์เพราะขาดคุณสมบัติ

เหล่านี้ แต่วัตถุไม่มีรูปร่างอันเป็นแต่สิทธิ เช่นลิขสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือทรัพย์สินอื่น ๆ เป็นสิ่งซึ่งยากที่จะทำลายหรือทำให้เสียหาย การทำลายหลักฐานแห่งสิทธินั้นเป็นการทำลายทรัพย์สินต่อตัวหลักฐานนั่นเอง แต่ตัวสิทธิก็ยังคงอยู่ตามเดิม มิได้ถูกทำลายหรือเสื่อมเสียไปเพราะหลักฐานถูกทำลายแต่ประการใด ทรัพย์สินอื่น เช่น สิทธิครอบครอง สิทธิเก็บกิน ภารจำยอม ฯลฯ ตามนัยฎีกาที่ 1828/2523 ไม่ใช่ทรัพย์สินของผู้เป็นเจ้าของ เช่นเดียวกับ สิทธิใช้ทรัพย์สินที่เช่า ซึ่งต้องอาศัยตัวทรัพย์สินเป็นวัตถุแห่งสิทธิ หากจะทำลายสิทธิเหล่านี้ โดยการทำลายตัวทรัพย์สินเป็นวัตถุแห่งสิทธิก็เป็นความผิดโดยการทำลายตัวทรัพย์สินเอง เมื่อตัวทรัพย์สินถูกทำลาย ผลตามกฎหมายเกิดขึ้นต่อทรัพย์สินเหนือทรัพย์สินนั้นทำให้สิ้นสุดลงด้วย สิทธิจึงไม่ใช่ทรัพย์สินที่จะทำลายหรือทำให้เสียหายได้ตามความหมายของมาตรา 334 ทรัพย์สินกับทรัพย์สินในมาตรา 334 ซึ่งคงต่างกันเพียงสภาพที่อาจทำลายเสียได้หรือไม่ ทำนองเดียวกับกรณี ทรัพย์สินกับทรัพย์สินในมาตรา 334 ซึ่งคงต่างกันเพียงสภาพที่สามารถเคลื่อนที่ไป ได้หรือไม่เท่านั้น²³ แต่คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ หรือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นชุดคำสั่งหรือข้อมูลทางคอมพิวเตอร์อันเป็นสิ่งสมมุติที่ไม่มีรูปร่าง มีข้อแตกต่างออกไปจากสิทธิทั้งหลายอยู่บ้างตรงที่อาจมีการทำให้เสียหายหรือทำลายได้ ด้วยวิธีการทางเทคโนโลยี เช่น ใช้ชุดคำสั่งอีกอันหนึ่งสั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำการลบชุดคำสั่งหรือข้อมูลที่มอยู่เสีย จึงไม่เหมือนกับสิทธิต่าง ๆ ที่โดยสภาพไม่อาจทำให้เสียหายหรือทำลายได้ การทำให้เสียหายหรือทำลายด้วยวิธีการทางเทคโนโลยี ซึ่งกระทำต่อสิ่งที่ไม่มีรูปร่างในทางคอมพิวเตอร์ จึงยังเป็นปัญหาอยู่ว่า จะเป็นการทำให้เสียหายหรือทำลาย ที่เป็นองค์ประกอบในส่วนของกรกระทำในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินตามมาตรา 358 หรือไม่ และนอกจากนั้น ชุดคำสั่ง และข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ก็อาจต้องมีการนิยามความหมายให้เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่ง ดังเช่น ที่กฎหมายอาญาเกี่ยวกับความผิดทางคอมพิวเตอร์ของสหรัฐอเมริกาได้นิยามไว้ เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาเกี่ยวกับข้อโต้แย้งในความเป็นทรัพย์สินหรือทรัพย์สินของชุดคำสั่งหรือข้อมูลดังกล่าวอีกด้วย ปัญหาที่จะต้องรอดำเนินวิจัยของศาลฎีกาต่อไปอย่างไรก็ตาม แม้ในอนาคต ศาลฎีกาจะวินิจฉัยว่า การทำให้เสียหายหรือทำลายทางคอมพิวเตอร์เป็นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินตามมาตรา 358 ข้อที่น่าสนใจก็คือว่า ความผิดฐานทำให้เสียหาย

²³ จิตติ ตังศภัทย์, กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 2 และภาค 3 พิมพ์ครั้งที่ 3

ทางคอมพิวเตอร์นี้ ควรจะเป็นความผิดพิเศษเฉพาะเรื่อง เนื่องจากเป็นความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายทางเทคโนโลยี อันมีผลของความสูญเสียสูงกว่าความผิดฐานทำให้เสียหายหรือทำลายทรัพย์สินหรือ

5.4 วิเคราะห์กฎหมายสหรัฐอเมริกา

ความผิดฐานทำให้เสียหายหรือทำลายเครื่องคอมพิวเตอร์ระบบ คอมพิวเตอร์ ซ้ำงานคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ โปรแกรมหรือข้อมูลใด ๆ ที่ได้บรรจุอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ระบบคอมพิวเตอร์ หรือซ้ำงานคอมพิวเตอร์ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายความผิดอาญาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นความผิดฐานหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะ เช่นเดียวกับความผิดฐานแก้ไขเปลี่ยนแปลงที่ตั้งได้ พุดถึงแล้วในบทก่อน และความจริงการแก้ไขเปลี่ยนแปลงก็อาจกล่าวได้ว่าเป็นการทำให้เสียหายหรือทำลายชนิดหนึ่งเหมือนกัน ทั้งนี้คงขึ้นอยู่กับว่าจะพิจารณาไปในทางใด อันเป็นความผิดกรรมเดียว ความผิดฐานทำให้เสียหายหรือทำลายเป็นความผิดที่ต้องการเพียงเจตนาธรรมดาเท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องมีเจตนาพิเศษแต่อย่างใด และนอกจากนั้น กฎหมายของสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติองค์ประกอบต่าง ๆ ของความผิดให้ เป็นเช่นเดียวกับความผิดฐานแก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อความต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวถึง มาแล้ว ในการวิเคราะห์กฎหมายสหรัฐอเมริกาในบทก่อน จึงอาจนำมาใช้อ้างถึงเกี่ยวกับความผิดฐานทำให้เสียหายหรือทำลายได้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย